

Prin ing

2026.

< man

by by

Pail

Wojer

Wojer - 32.

Wojer -

Wojer

2578. II. állambud. org
 2419. org. állambud. org. egyh. közs.
 (2367. tört. jogb. és művelődési jogb. és közs.
 157. sz. 874. tört. org. jogb. és művelődési jogb. és közs.
 1928-29

Viráglatra iradatik:

D. Maiffy Ede
 és
 Helyfoglaló Vitéz János
 egyetemi tanár úrnak

Debrecen, 1928. november 13.

V. Maiffy
 e. i. titár.

Alföldi
 Debrecen 1928. XI. 13.

Maiffy

Debrecen, 1928. nov. 14. dr. Maiffy

Államtudományi doktori
értekezése.

A közigazgatási jog köréből.

Sulyok Almos.
jogszakorvos

A 2693

Államtudományi doktori
értekezése.

A közigazgatási jog köréből.

Sulyok Almos.
jegyzőgyorlóújar

A közigazgatási bíróság
hivatalosa
a múltban és jövőben. -

Törvénymunkák:

dr. Mátyás Ede: Magyar Közigazgatási és pénzügyi jog. Budapest 1926.

dr. Concha Győző: Politika Budapest 1895.

dr. Balog Arthur: Politika Budapest 1920.

dr. Ferdinándy Géza: Magyarországi közigazgatás. Budapest 1902.

dr. Kmetty Károly: Magyar közigazgatási jog kézikönyve Budapest 1905.

dr. Kmetty Károly: A közigazgatási hivatalok hatáskörének szabályozásáról. Budapest.

dr. Kautz Gyula: A politikai tudomány kézikönyve: Budapest 1877...

dr. Tomcsányi Lőrinc: Magyar Közigazgatás Budapest 1926. -

Nagy Ernő: Magyarország közjoga Bu-
dapest 1907. -

dr. Ellyefalvi Miklós László: Főszavalmi gar-
daságtan / Elméleti rész / Debrecen 1923.

dr. Ácsády Ignác: Magyarországi tör-
vények.

Minint az ember maga testből, lélek-
ből s a kettőt összeegyeztető eslekvésből áll, azon-
képen az emberi természet végső ismeréséből fa-
kadónak látszik Montesquieu filozofiaja az ál-
lam hatalmairól illetően, amikor három nagy cso-
portba osztja azokat: a törvényhozásra, amely meg-
felel a léleknek; az igazságszolgáltatásra, amely
megfelel a testnek, amely a lélek által fogalma-
zott törvények s arányok nélkül mit sem ér, és
a végrehajtásra, amely az emberi életben megfe-
lel a tettnek, a dinamikaiknak, amely nélkül
ha van is lélek és test, a magyar földműves szavai-
val élve: az ember épül csak, hogy van; mert nem
eslekvik, nem dolgozik. Ugyanis ha az ember em-
pán csak testből, vagy csak lélek ből állana, az

élet vagy fizikaiilag vagy pszichikailag csak ve-
getálás lenne. Ez van ez az állami életben is, mert
ha bármely állam hatalom kutszra jut a többi ha-
talam felett ez az állapot részuralomra vezet és
végredményben, amint az a történelem munkája:
az állam bomlását eredményezi. -

Gustave Flaubert mondja: az ember semmi,
a munkája minden. Ez végrehajtás nélkül az
államra is áll, mert törvényhozás és igazságszolgá-
lat végrehajtás nélkül csak absztrakciók.

A végrehajtás is az a pont amelyben az állam
nak és polgárainak élete riszleteikben összekap-
csolódnak. Az embereknek mindenkor meg volt
az az igényük, hogy az állam erkölcsi és fizikai
szükségleteit a tulajdon szükségleteikkel összhang-
ba hozza. Láthatjuk, hogy az emberek mindig-
ként igyekeztek a történelem folyamán az elvont
speciális államérdekeket az egyesek illetve azok
között vagy nagyobb csoportjainak konkrét érdekeivel
összeegyeztetni, anélkül, hogy az állami érdek el-
nyomni igyekezett volna, mert hiszen az állam ép

ugy egyéni élet feltétel, mint a táptalék vagy a ruha, mely tendenciá a fejlődés folyamán a közigazgatási bíróság fogalmánál a kialakulásához vezetett. -

A rómaiaknál, mint általában az ókori népeknél, még csak az államot, mint olyat ismerték s az egyének az érdeke soha más nem lehetett, mint az állam érdekeivel egyező. Az állami végrehajtó hatalommal szemben az egyén érdeke még teljesen védetlen; lévén az az alapelve, hogy az állam minden, az egyén semmi. Így tehát az egyénnel szemben mindig is minden körülmények között az állami omnipotentia parancsa érvényesül.

A középkorban a végrehajtás segítségéről az akkori uralkodó partikularis, külső rendszer körvonalaihoz képest is kevésbé lehetett s ennek következtében tehát az egyéni szabadság körülbírtatásáról, s így az egyénnel szemben is vice versa a jog államnak megfelelő közigazgatási jogról a szó valódi értelmében nem is beszélhetünk.

A XVIII-ik század a rendőrállamok hi-
ralakulásának a kora. Iar így hiatalult Centralis
államhatalom kéinytelen heresni az akkor még
kizárólag az állami parancsoknak hasznatos
érvényesíthetése szempontjából az a jogalapok, illet-
ve jogok, melyek fogva a mindenképp emberi öv-
ludatra emelkedő egyesek nemcsak a kéinyozervek
engedve, hanem saját belátásukból kifolyólag
engedelmessé kedui hajlandók, amik is inkább, mint
a subiectiv érdekeik érvényesülése miatt, ténkési-
gesnek tartották az állam közjogának érvényesi-
lésis is fenntartását. Ennek következtében hi kellett
valakulnia annak a jognak, aminek segítsé-
gével az állam az akkori politikai fejlődésnek
megfelelően az saját érdekeiben kívánt kéinyoz-
vító parancsoknak érvényesítés és azoknak végre-
hajlatisa biztosithata. Kellék tehát egy általános
alap, mely a mulktal szemben az egyénre mint
érvő, gondolkodó lényre is tekintettel van és az
nem csupán a hatalmas államgéperez és hi
jelenleketlen alkatszerűsége tekinteti, hanem amyi-

ra, amennyire az az állam célja megengedi
annak érdekében is érvényesülni enged. Va-
gyis jog az az egyesnek is önmagával, illetve
testvérével szemben tulajdon áradatainak könyve
és hathatósabb érvényre juthatása és biztosítása
céljából.

De a kölcsönös kiegyenlítődést kereső folyamat
mikor a napoleoni háborúk után a népek sa-
ját prejűk jelentőségének felismeréséhez eljutottak,
mindinkább a megvalósulás stadiumába léptek.
Ez alatt hisz a jog állam megszervezési joga, mely eg-
részt tehát nem előtt tartja az állam elvont
magas érdekeit; másrészt az egyesek vagy pedig
a kisebb nagyobb közösségekbe tömörült emberek
életfeltételeire van tekintettel.

Ezen tendencia a végrehajtásban mindkét ágá-
ban kiálthat; így a kormányásban, mint a kö-
zigazgatásban, közös lévén mind a kettőnek a fel-
adata t. i. az elméletből a tényleges intézkedések
segítségével átültetni a mindennapi életbe
a konkrét szükségleteknek és a jognak me-
gfelelően a tényleges a törvényhozás áradatait.

És e nélkülözhetetlen abban jutott legényünkben hi-
fjeseink, hogy a végrehajtó hatalom esetleges túl-
kapaszaival szemben az egyes megvédéssel, a másik
oldalán az egyeseknél a javellenes, ártalmas csele-
kedéseiről helyőpártok közti közvetítésnek. Ez a hatós-
közvetítés hatóságok hivalló közvetítés a polgárokkal
szemben az imperiumban a végrehajtó hatalom-
mal szemben pedig a közigazgatási bírósághoz
intézményekben nyert megvalósulást.

A közigazgatási bírósághoz a hűség
szóval az, hogy a közigazgatási hatóságok min-
den esetre a törvényesség alapján történjék
hűtőnősen akkor, ha a törvényhozás nem áll a kö-
zigazgatás mögött a maga expresszá perben megnyi-
lathozásával. Ez az ilyen esetekben hivallás a
közigazgatási bírósághoz megállapítani, hogy a
közigazgatási szervek discretionális tevékenysé-
gükkel is olyan irányelveket vezetnek alapul,
melyek az állam törvényhozási és igazgatási
gátlatai vételei ainkal megfellebbez. A kö-
zigazgatási bírósághoz megköveteli tehát ma-
gának a jogállamnak az eszméje, mely a tör-

vegyek uralkodóak fellelő érvényesülésé-
vel az egyének szabadságát is biztosítani kíván-
ja. Ilyenformán megvalósul az állam szervezete
esetlegmég inkább végrehajtásánál az államnak és
az egyéneknek együttes célja; vagyis létrejön az egyen-
súly az állam és egyének érdekei között, melynek
megőrzésére fantasztákúra - az összeméréséig ér-
dekeiben is - a közigazgatási bíróság volna hi-
vatva. -

A közigazgatási jogra vonatkozó nagy iro-
dalomban, amely általában a XIX. században fejlő-
dött ki, két irányzat egymással való harcát lehet
megfigyelni. A egyik az alanyi közigazgatási jog; a másik a
tárgyi közigazgatási jog uralkodás hirdette. Ennek a két i-
rányzat a harcát jelentette a közigazgatási jog-
nak a jogállam értelmében való hajnalhata-
dását. Az egyik azon álláspontból indult ki,
hogy az állam az egyének feletti állván az egyéni
juttatás céljai lehírtébe vétele, a másik pedig
hirdette, hogy az állam érdeke az indivi-
duális érdekekkel nem ellenkezőképpen és saját

különleges érdekent megvalósítva azok az álla-
mokban célirányos működésében nem határoltat-
jaks. Ennek a kés ellentétes nézetnek az egybe-
olvadási folyamata, amely még ma számos teljese-
n befolyásolja, hogy látszik a különbség természetét a
különbség viszonyokhoz megfelelő közjogi és állami
biztonságok létezésének szükségességét. - Ennek
Jellinek monója: „Das durch Anerkennung menschli-
chen Willensmacht geschützte Subjektiv-Interessens-
subjectives öffentliches Recht“ vagyis a határ vonal
a subjectiv és objectiv közjogok között mindegyik
eltér, lehetővé téve az egyet és az állam
érdekeit a kiegyensúlyozást. Példá a közjogok
ban, ha azok subjectiv közjogok, amelyek nem az
állam akaratát és célja hozza létre, hanem az
egyet érdeke, amelyet az állam a jog és igazság
elvének megfelelően igazolhat a saját objectiv
államcéljainak megfelelően megoldani. Az, hogy
ezen megoldás következtében csak subjectiv köz-
jogokhoz nem a magánjog keretében megoldás,
hanem saját materiális jogának segítségével

az objektív és subjektív közjogok az közös ne-
vezőre hozza. Ekipen megőzi mind a köztársasági
a közjogi jellegét vagyis ezekben a subjektív
közjogokban nem az egyes akaratok a döntő, hanem
az egyes akaratok túlfelel, az, amely a megál-
lását kétségtelenül. A jog mint tudjuk nem terjedt
az emberek olyan csoportjainak, amelyek más
egyesek érdekével stb. összefüggésben minosít. A
jog az emberek közötti életviszonyok szabályozója
levegő, ha tehát az egyes magát törvényes magá-
lataira határozza el, az, ezen elhatározása, ha
megvalósítható, azon körön belül szempontjából, amely-
ben él, bíróság tárgyává len. Itt hivatalosnak
az angol feljegyzések a törvények folyamán és
befolyása alatt kifejlődött azon nézetre, mely sze-
rint a jog is alapjog között különbséget tenni nem
lehet. Így csakis az államban van, az állam által
valósítható meg és sohasem állhat az állam felett,
hiszen az állam a jelenlegi legfajlehető emberi
jogállás körénél. De az alapjogok megtartása-
sával az egyesek helyzete sérülhet nem szenved,
mert az állam a jogokat hívó rendszert va-

- lőszig a meg, anélkül, hogy a maga eigais és ar
egerek törvényben biztosított jogait szem elöl ténen
Lene. éppen a közjagabtan rejte subjectiv mo-
mentumok miatt

Levénk máis most, hogy ezen elv ar egyes kul-
tur államokban a jog fejlődés folyamán hogyan ale-
helt ki.

A francia jog fejlődés, amelyet az 1790-iki és
astian követei törvények, amelyek a grande
revolution alkotott meg, a közjagabtan és ar
igarság szolgélatát szigorúan elváltandó egy-
mástól a Montesquieu hármaz államhatalmi
felosztás alapján. Mindezt ezen tanulmány keretei-
ben legjobban a Jurisdiction Contentieuse er-
dekelhet, amikor is ha szírelem érke ar egyes
arbor az nem várhatja a közjagabtan ható-
sáptól azt, hogy ezen szírelem, amelyet a ható-
ság maga követel el jóvá lége vele szemben
s éppen azért maga a raison publique követeli
azt, hogy ez közjagabtan intézkedés folytán jog
szírelem szembe az egy bíróság szírelem
hatóságok fordul hasson a jog hely vállaltai

sa irányában. Példá is érvényesül a chose jugée
elvé alapján, hogy a res iudicata pro veritate ha-
bitur.

Ausolia egész alkotmányának történelmi
hátfeloldása az állami felségjogoknak minél álla-
lánosabb érvényesülése céljából szükségesnek láttam,
hogy az egyénnek a legteljesebb szabadságot biztos-
ítsa és pedig különösen ott, ahol az államhata-
lomban irántuk az egyesek személyes vagy anyagi ér-
deke ellen képződhet alkalmatlanság. Ez pedig
csak a közigazgatási bíróság teszi lehetővé, amely
minden politikai tendenciától teljesen független.
Az angol közigazgatási bíróság elvével felfoga-
sára nézve jellemző, hogy a tények, a question of
fact elválasztanak a question of rights-tól.
Ez is egy bizonyos pillérjét találjuk meg a nemzeti-
közi közigazgatási bíróság eszméjében, ahol csak
a jog dönthet, mert a tény a jogtól el nem válasz-
tható és ezeket az eldöntendő ügyeket csak
egy olyan szerv döntheti el a törvények logikai al-
kalmasaival, amely önmaga a tényeket is közi-
gazgatási ügyekben járatos. —

Doroszországban a közigazgatási hivatalok
eg nagy jórán f. Szeist: / minden szükséglet szem-
előtt tartásával igyekszik megvalósítani. Méri
mai az volt az igyeke, hogy a közigazgatási
hivatalok az arra legalkalmasabbak illetve legmeg-
feljebb hűségbe kerüljen. E máj tudja, hogy nem-
csak az egyéni érdeküket kell megvalósítani
vagy a jog hivatalait, hanem ezt a hitet leírja
és magában foglaló közérdekű. Itt megint a
jóvőző nemcsak a közigazgatási hivatalok egyéni ve-
zető elvét láthatjuk t. i. hogy a köz és általában
megelőzések az egyéni irányító.

Ausztriában ebben a kérdésben eredeti alkotás
nem találunk. Az 1875 ös közigazgatási hivatalok
tiszteletére poron elvén épül fel. -

Ez tehát Magyarországon a közigazgatási hi-
vatalok az előbbiekhez képest hűségbe hűs-
mondhatni egyvalóálló fajtaja lesz megvalósítva.
Még az a szerkesztés közigazgatási határozat
ellen jogorvoslati és csak a rendes hivatalokhoz
lehet fordulni és csak a megtámadott határozat
mellékelés és annak hűségbe megírás -

gálják meg jogi szempontból de az új érde-
meken nem döntenek sem a szerelmes közigarga-
lási juttatásról meg nem semmisítik. -

Az egyes államok közigazgatási bíróságai
nak magyarában való vizsgálata nem elegendő
a közigazgatási bíróság lényegének a vizsgálata-
lára.

A közigazgatás az állam eszekevése, mint ilyen
folytonos és közvetlen érintkezésbe jutva a lakosokkal,
valamint a nemzettel és viszonyokkal, kötelező és
fogorult és ezen működéséből ellenőrizni illetve ellen-
őrizni. A jog az állam szemszögéből elválasztha-
talan fogalom. A jog lehetővé teszi a kisebb na-
gyobb köznökeknél az eszékiséget és működését
Ezen köznökeket körül ölelő jutott az állam a ho-
magobb jelentőségre merít egyedül és benne képes
az egyenlőséget elérni. Az állam tulajdonképpen
nem szabad, hogy ridegen valami hatalmi köznö-
keket jelenítsen, hanem szükséges, hogy elhárítsa
pontokkal tárgy alattamántani a saját jogi
hatalmát. Ebből az esztől, ha az állam ezt

meg tudja tenni, akkor mai jogállammal állunk szemben. A jogállamban igen sok olyan elem megerősítésre van, amely nem tartozhatik semmiféle bírói megítélés alá, veretlen az állam szuverenitásának jogra nem vehető magját alá annál a bírói igazságszolgáltatásban, amelynek működésénél is maga sokkal magasabb áll. és amelyben, kivéve az állam magánjogi alanyiságát, mint felsőbbség jelentkezik. Tehát helyes az állam igazságszolgáltatási megerősítésétől független fórum, amely az államnak a közpazaratánál tevékenységében megerősítését emberrel bíró a többi alakkal való viszonyában mint egyenrangú felől megítélheti. Az államjoga, vagyis a közjog, ha bírósági jognak nem vehető alá tulajdonképpen nem is jog. Maximal, hogy az állam közjogi tevékenységétől bírálatos garáncolható, tehát az abstract államszabadság dinamikus, belsőben az egyén felé a közjog iránti iránti iránt. Igen lassan, sokszor hűdélnes harcokban kifejeződés jogállam, amely leginkább van tekintettel a jogszab-

valkós' egedekre : az emberre. Ha még ebben bon-
coljuk az állam léteinek köréit, láthatjuk, hogy
az állam csakis az állami együttesen belül, vagyis
az emberi társadalmon belül létezhet. E-
zen látjuk, hogy minden állam alkotmányos azon
társadalom szellemére szert alapul, amely az álla-
mú alatt áll. Az állam nem fejtő'dhetik arról, hogy
az az alkotó nép öntudata hozzájárul. A né-
mies. Adódik, amíg az állam egész illetve kiki-
kelt szövetségének körébe, addig nem fejtő'dhetik
közép a népi valódi érdekeiben. Amikor az állam
éles egész eseményeknél már az egész is lekin-
tette veszik akkor lehet csak ^{az} állammal hessélni.

Példá, hogy az állam mindenképp érvényesül hessen
szükséges, hogy a jogát, a közjogát mindenképp
az egész érdeklődésének központjába hozza.

Az állam ma már nemcsak egy cél megvaló-
sítására törekszik, hanem az emberi élet összes
köréire hirtelen a figyelmet is éppen itt láthatjuk
a közjogparancsi bíróság hoz vezető ut hiány-
désának a szükségességét. A XVIII. sz. ^{rendő} jogállama
hízelés volt az állami parancs egyetemesen.

feltétlen kivétel érdekében a jópót illetve a jóp
alapos keresni. De akkor még az állami kö-
pog volt, amely az megbiroalni nem lehetett. De
amint fentebb említettük, az állam ma már
nemcsak egy cél, egy feladás megvalósítását
igekszik az életbe átvenni, hanem igekszik
vezetni, irányítani a közneki minden megpi-
latozását. Tehát igekszik mindenható az ál-
lam organismusát képező sejteknek életmeg-
nyilvánulásaira kihatni, hogy saját céljait
elérhesse, ahogyan, hogy a jóp eredményesen végzi
minden egyes ember szempontjából valóítsa
meg. Ez az állam hűvös célja. Nemcsak
a maga specialis állami / nemzeti / érdekeit
hivja életre, hanem ezen céljával, hogy
minden ember érdekében megvalósításával
alátámasztja megerősíti a maga létét
erős alapokra fekteti. — Vagyis az állam azon
felnyitásával, hogy a közpazaratási bíróságát
lehesse, elismerte azt, hogy nem valami önálló
abstract alakulat, hanem az összemérője
mag társadalmaiban egy része. A közpaz-

garasi bíróságai intérményével. Lette az állam
elismerté az egyesek azon jogát, hogy az állam
érdekeire befoly hasson. Vagyis amiképen az egye-
sek közötti viszony mindenkoron bírálats tárgya-
vá lehet, aképen az egyesek és az állam mint
közjogi testület közötti kölcsönös viszonyok helye-
sége vagy helytelensége szintén bírálats tárgya vá te-
hető. -

Ismert, a közigazgatási bíróság a fentiek sze-
rint a jogállam egyik elengedhetetlen alapelve az
egeni szabadság, alapjogok, általában az egyeseknél
az állam törvényhozása által biztosított jogainak
az őse, amely egyedül képes arra, hogy a mindenkor
kormányok hatalmi felkapásának kordátok közé so-
vitsa, ami annál is inkább kívánatos, mivel a ko-
mány hatalma, mint általában minden hatalom
expansív természetűt fogva felkapásokra késztet-
tet, másrészt másrészt pedig mivel az a hata-
lom így éppen az, mely az egyesekkel, az állampol-
gárokkal a közvelen is folyamatos kapcsolatban
fenntartja.

Hogy az államkérdés teljes legyen a közigazga-

lasi bírói sajtó jelenségét kellene foglalkozni, de
ez folyamatról, amely állandóan változik s amely
minden egyes mozzanatában más és más, nem
lehet objektív kritikai képés arról, mivel inep-
nyilatkozatának midőre okát és célját nem co-
munkjuk. A jelen közigazgatási bírósági elnöki
ról csak a jóvő kronikása adhat írást, hecsüle-
tes kritikai képés, a közlés nem.

A közigazgatási munkájú s jelenségek megfigyelé-
sére az eredményre jutunk, hogy azon nemse-
tek közigazgatási bírósági elnöki, melyek a kultúra
elén haladnak: a francia, angol s porosz közi-
gazgatási bíróságok valószínűleg meg azt, hogy ha
hásközeikkel, hogy azok már közelébe állnak
az emberhez, mint a nemzetihez. S helyes is ez,
mert ha a közigazgatás az állam esztétikájára
egyes konkrét esetekben s a kormányzás az állam
munkas célját elvinni óhajto' vagy elerője, akkor
már ott van az az alap, melynek segítségével
minden nemzeti közös érdekben találkozhatsz
Ha ezen alulról közös lebből világ alul, látnak,
hogy egyrészt a közigazgatási bíróság meg-

való'sítja azt, ami külön böz nemzetek fiaival
a magyar embernek, az angol, francia ember-
nek is vágya, ábrakata célja. Epen most ember.
has'reis pedig a rományság meg való'sítja a
magyarnak, angolnak, franciának stb. azon vá-
gát, amely epen mint magyar, angol, franciák
keltetnek benne. Tehát meg a rományság, mint
a közirgatalás a külön böz nemzetek fiait mint
emberket tartja szem elől. És minthogy a jó a
magyar elhívei egyetérte' erejével minden embe-
rek felet' áll tehát társaságunk eszök, de egyben
el is. Egyetlen képe a külön böz nemzeteit is
meg tartja hoven a szétválás Európának az
az állapotot amely az igazi emberi béké. Hoz a
külön böz nemzetek politikai egységét lét-
rehozassa, a jómagyar epen a közirgatalási bi-
ró'ságra van szüksége. -

Mindezekből láthatjuk azt, hogy a közirga-
tálási bíró'ság tulajdonképen egy olyan intézmény,
amely nem nevezhető tisztán nemzetinek, ha-
nem emberinek, vagyis olyan intézménynek, amely
megnyilatkozataiban illetve ítéleteiben az

egén emberiségre - a jóra - és nem az nem-
zet irántaire kell, hogy tekinthet legyen. A
közgyógyászati bizottság lehetne és az az intézmény,
amelynek segítségével a kintbörzse nemzeti, kint-
börzse közgyógyászati közötti ellátás, kezelés
kiegészítővé válna. Ha az olyan közgyógyászati bi-
zottság jönne létre, amely nemcsak az egyes álla-
mok közgyógyászati felett mondani vérsz és
legmagasabb jogi szempontból ítélhet, hanem
az olyan, mondhatni nemzetközi közgyógyászati
bizottsági fórumot tudnánk létrehozni, a
melynek ítélőit a kintbörzse államok köte-
lességévé volna népszerűsíteni, mert az egyes
államok közgyógyászati bizottságai a nemzetközi
közgyógyászati bizottság ítélőitől egy erősebb
kellene, hogy hozzával, akkor éppen az, mint az
egyes államok intézményében a közgyógyászati
bizottságok összehívását az egyesüléssel, akkor
valószínűleg megugranát az egyesüléssel a nem-
zetközi közgyógyászati bizottság az emberiség el-
tér. Természetesen, hogy a politikai állam a
nemzeti érdekéért közgyógyászati bizottság

das a mindegy híepészi" része volna a külön-
böző" a különböző" nemzetközi igazságszolgá-
latási szerveknek. A közigazgatási hivatal nem-
zetközi létele éppen arohas a kérdésnek semé
a jog a igazságszolgálati megfélemlés megold-
hatóvá, amelyek éppen egy ilyen teljesen pártatlan
szervek a peórhajlás terén való hiánya miatt
a világot, illetve Európát állando megatottap-
han tartja. Mert hiába vannak a különböző
nemzetközi bíróságok, ha mindegyik is apella-
bíró nemzetközi szerv, amelynek itéleteit a kül-
lönböző" államok megre kell, hogy hajtsák éppen
a közigazgatási terén. Pént az állat meg való-
sítanak a különböző" itéleteket arról, hogy peó-
rhajtsák. Mert ma hiába van a nagyas jog
a erkölcsi tehintélynek örendő" állando hápai
bíróság, ha ennek a még cő nagy szabású ité-
leteit nem hajtsák megre. Pént meg van az igaz-
ság statikája de a dinamika hiányzik. Ezért
az állam hatalmát megontásának elvetéséből
kivételulva, kell egy olyan hivatal, amely nemcsak

az egy államhatárolmal körözt leendő kista ké-
pes, hanem az egy államok körökt egy konkrét
nyelven is illetés alatt ameg az alkotó népre is
hajlamlanál ép a montesquieu elv alapján. Per-
hát nem úgy mint ma, amikor a nemzetek között-
ségnek különözö bizottságai, valamint az igaz-
ságügyi elvi kérdésekben néző fórumokon eldöl-
tő nemzetközi bizottságoknál nincs meg a nem-
zetközi erjűk, hogy illetékesnek jövevény és se-
ressenek, mert nincs egy olyan szervük, amely
egyrészt az államhatárolmal különvalantásának
theoriájánál fogva lehetősé teszi a különözö
mag nemzetki kérdésekben a kista és, becsü-
letes helyesét, másrészt pedig az egy államok
körökt felmerülő viták nyelven is az egy álla-
mokban befel, mint a különözö államok kö-
zött illetékesek kista hord önt az államok po-
litikai szerepibe és ezzel lehetősé teszi az, hogy
mindazon kérdések amelyek felvetésére és
utóbbi analízis a háborúra vezetnek, meg-
kavályoltassanak. Ezzel pedig mint látni az
egén eddigi pölösök ből egy szero van hi-

valva s ez a közigazgatási bizottság. Ez annál is inkább lehet az ilyen vitás kérdésekben végző fórum, mert nemcsak, hogy modern és semmiféle transzitióra nem kell, hogy tekintettel legyen, hanem az egész államot képviseltesse, közigazgatásában a mag és célszerű politikai joggyakorlás létrehozni képes. —

Ez itt kapcsolódik bele a mag kérdés, amely a nemzetiség kérdéseinek az egyik legmagasabb arányára: az állam szuverainitására. Az állam szuverainitása volt mindig az, amelyre hívatható az államok a köztársasági felmerülő vitás kérdéseket mások megalkotásának nem tudták, mint a háború által. Ez a közéleti felfogásnak, az utolsó racionális a közéleti mélyre. Ha lehetőségemmel találhatók az, hogy az államok keretein belül létezhessen egy ország, a közigazgatási bizottság, amely intézkedik az államok csatlakoztatásai fölött, ennek természetesen folyamatosan volna az is, hogy ezen elv megfelelő kiépítésével lehetővé váljon a túlsó kör nemzetek között felmerülő vitás kérdéseknek az em-

beri jog alapján való megítélése. Mennyiben vol-
na ez a különbozó államok souveraini tana
ellen irányuló, amikor a Nemzeti Szövetségének
keresetlepesen kiépített és lehetetlen commissionai
különbozó határozatait, ha elöben el is íme-
rik, de tényleg nem valószínű meg. Mielőtt ne
lehetne a Nemzeti Szövetségének egy olyan szerve,
amelynek tagjai illetve bírái a világ legna-
gyobb jogászaitól kerülneinek ki és ezeken a
legnagyobb, vagy legkisebb eljűnk kerülnek ugyan
hosszú időleleket a különbozó nemzeti államok
materialis jogjűk alapján a saját közigar-
gatási bíróságairól ítéletek utján megvalósítá-
nák. A nemzeti közigazgatási bíróságok nem
menterithetnek magukat a megoly igazságos
ítélleteikben sem a nemzeti mentalitástól, he-
megoly nagyon keresik is és akarják megvaló-
sítani a teljes objectiv jogot a jogalkotó-
mar subiectivizmusára megismerésük esélis jog
az általuk megalkotott lehetőségi törvények-
ben és rendelkezésekben, amelyeknek alapján

ítélkezni kell. Ha azonban a Nemzeti Szövet-
ségnek megvan a közigazgatási bírósága, a-
mely a Montesquieu-i elvnek alapján minden győ-
ző, vagy legyőzött, hatalmas vagy gyenge, nem-
zet, vagy nemzetiség között igazságot lehet, akkor
a milien hatásától független ítélet jön lét-
re amelyik illetve amelynek etnikai irányza-
sával szemben az egy államból közigazgata-
si bírósági állás nem foglalhatna. Természe-
tesen, hogy ezen nagy közigazgatási bíróság ha-
tásköre nem terjedne ki minden kis dologra,
amely az állam és állam illetve állam egyén között
felmerül - a megítélésére, hanem csak olyan es-
etekben döntene ahol a nemzeti közigazgatási bi-
róságok nyilvánvalóan a milienjűk hatása
alatt ítélnének.

Ami a nemzetközi közigazgatási bíróságnak
mint felelősségi fórumnak a hatáskörét illeti: kis-
jegyez állana a rendelkezésére, míg a reformatorikus,
mint a cassatorius hatáskör. Nagy nemzet jogá-
ban állana a nemzetközi közigazgatási bíró-
ságoknak a nemzeti politikai szempontok de-

feljára alát megalkotott ítéleteit érvénytelení-
teni, hanem arohas saját és kizárólag az em-
beri jog alapján megalkotott ítéleteiell arra
az utra kényeztetni, amely a jognak minden-
féle mellétköltsé nélkül való megvalósítását
eredményezné. Ez kettős cél szolgálja: egyrészt
a jog feltétlen uralkodás története, másrészt
pedig a "hűtlenbűn" nemzeti jogai közötti ellent-
étesek kiegyenlítése és a legfontosabb kérdé-
sekben. Ez ha az "í" ítéletei alapján a hűtlen-
bűn nemzeti közigazgatási bíróságok meg-
alkotják a maguk végrehajtó ítéleteit a
hűtlenbűn államok souverainitása sem sen-
ved sérelmez, mert hiszen de iure a saját nem-
zeti közigazgatási bíróságaihoz az ítéle-
lés hajtamaát végre.

Minden civilizált államban az egyen-
nek vannak az állammal szemben jogai. É-
rteket a jogok az érvényesíteni az egyen más
esetében, hogy van: jogosult. Tudjuk, hogy
ezen jogok az állam egyen győztes a maga

materialis felsőbbbségével érvényre jutni nem enged, s ezzel eredményez egy kisebbséget, amely az állammal eljáratlan és mindenekelőtt, hogy az államot desavualja, mert közigazgatási államot perél meg szenvednek. Ha most, ha a jogaitban sértés egy olyan teljesen objektív fórumhoz fordulhat, ahol tudja, hogy minden más területől mentesen csak az emberi - társadalmi szempontok fogják szem előtt tartani az illetékes megmentését. Értelme, hogy a saját állama közigazgatási bíróságának ítéleteiben is mindenekelőtt csak az általános emberi jogok érvényesülését nem fog az ítélet tárgyában kitérni, ha el is maradtak.

Ha minden állam a maga legnagyobb jogászainak egyikét delegálta, mint a nemzetközi közigazgatási bíróság tagját és azok minden eljűtő kerültől is egyaránt a montesquieu-i elvek alapján, mondhatni inkább etnikai ítéletet alkotásával, akkor az egyes államokban a közigazgatási bíróságok

létele jog által érvényesülő intézkedések értékeléséről szempontból vizsgálható. Különösen az olyan ügyek elintézését tekintve ez elé a nemzetközi közigazgatási bíróság elé, amely az egyrészt a montenegrini elvek alapján az államnők helyigénye való intézkedés a társadalom jog szempontjából befolyásolható, másrészt pedig az államok közötti felmerülő és konkrétan megvalósuló ügyekben részeltetésére alkalmas avó esetek eliminálására alkalmas etikai intézkedések alapján hivatkozhat a háborúk. —

Tehát a nemzetközi közigazgatási bíróság volna, amely nem az egyes nemzetek jogi meggyőződése szerint alkalmas intézkedések, hanem a nagy emberi társadalom meggyőződése szerint.

Fog csak ott van, volt és lesz, ahol az emberek egy mással van dolga és ez az egy mással való viszony a történelem és a gazdaságban társadalmi szerinti mindig politikai illetve gazdasági szempontok befolyásolják. De az is bizonyítja az em —

beriség töltésére, hogy azok az elvek, melyek
az egyenlőségi elvvel érdeket szem előtt tar-
tottak a teljes jogokban bármitől allokáltak is
lehetnek ma is fenállásukban. És az önkéntes jog mi-
ért mindig esélyesnek csak az egyenlőségi elv
származhat, amelyet azáltal, hogy az államok
szuverenitásának megsemmisítésére lehetőséget ad, már
a Nemzetek Szövetségének nemzeti jogok.
Mivel nem lehetne ezeket a szellemi és lelki
eseményeket preventive elintézni és mindig kellene
csak utólagosan, represszív, azaz az ma van.

A jogok nem egy nemzeti vagy nemzetiség tagján
bírnak, hanem egy nemzet, nemzetiség maga, ha-
nem az egyenlőség, a társadalom. A társadalom
örök érvényű igazságot, jogait mindig
etikailag voltak. Persze van az, hogy ma bár-
mire nézünk, ahol a kultúra és civilizáció mind
jobbabb halad előre a szociális munka mindent
nagyobb létszámú foglalkoztat. Ha már most az egyenlőség
civilizált emberiség etikai meggyőződésén
alapuló életet a nemzetközi közfoglalkoztatási
bizottság a különböző nemzetek közfoglalkoztatási.

bíró'ságánál érveinyeskeni tudja, ahol nemcsak
 az ítélet alkotói etikája, hanem az egyes meg-
 való'sítások is egyezni fognak. Tehát nemcsak
 a kettő között el valami képez, álmoriz, hanem
 a tett, a köziforgatás meg tudja az való'si-
 tani, meg hogy a test káro szükegletit nem
 kell, hogy tehivetke meg.

Stein az államot a személyiség kora-
gasabb megnyilvánulásának tartja. E' van el-
böl kiindulva az államokhoz nemcsak joguk, ha-
nem kötelességük is az általuk létezőkust el-
ismerni alapj közigazgatás alapján az egyes
szellemi és testi jövedelméről gondoskodni. Minnyi-
vel inkább szükség van erre az államokhoz.
E' ha az egyik állam érdeke a másik állam
érdekeivel ellentétbe kerül mi sem természet-
esebb, minthogy ezen lapnapokk egyéniség
képviselet'i emberi szempontból ítélkeznek.
E' is minden egyes itéletükben szem előtt tar-
tán az etnikát az emberit, priváncsúlai jog
az iparság, amely a benne rejlő erőket fogva
lehetetlenül lesz a háború. —

A neuvelőxi közigazgatási bizottság ezen feladvatait, amelyeket az emberi etika alapján hozna meg, lehetőségei kimerítésével a szociális együttműködést nemcsak az egyes egyének, hanem az egyes államok között is. Ez az az együttműködés amelynek nyomait ma már különböző irányban láthatjuk, amelynek alapja mindig emberi természet a végző etika cél az együttműködés az etika tovább terjedéséi alapján, amelyeket mindig megvoltak, de amelyeket mi csak időről-időre, csúszól - esetbe ismerünk fel, közelebbi ott ma hivatalos:-

Ha van emberi méltóság, amelynek tehát nagy jövője lehet jótétele az bizonyára a közigazgatási bizottság, amely ha megvalósítja azt, ami minden emberi együttműködés alapján az emberek közötti békét, akkor egy olyan cél is el, amelyre mindenki valóban méltóan törekedjen. Ha Eufón, vagy alvétel után is egy minden nem-ideális alkalmasnak kormányzati intézkedésekkel közigazgatási bizottságok hoznák -

nak létre, amelynek minden egyes ítélete
a "hűtlen bűnös" nemzetiségű korrupciós biro-
sági intézkedésekben érvényre jutna, akkor
ez olyan bűnös ügyekre jutna vonatkozóan a hű-
bűnösök államok hűtlen bűnös kormányzói szem-
szere és ezeknek hűtlen bűnös leírásai, hogy az
ideők lassú múlása és a fejlődési folyamat
oda vezetne, mint a nemzetközi gazdaság-
ban, ahol nem lehet az egyik vagy másik
államnak letétele szerint kikapcsolódni az
egyik oldalán, mert ez a másikhoz hasonló
sen meg bosszút nem várja, mint ahogy ez ma
ma a gazdasági életben meg van. A köz-
gazdaságban is az egyik, vagy a másik állam
szuverenitásának hiányozna nem lehetné a
letétele szerint az egyik vagy a másik, mert a köz-
gazdasági birodalom minden nemzetiségű idet-
lő ítéletei által az egyes államok materi-
aliter is kinyilvánítottak népeiknek, hogy
amint a ma még az elhárítási kinyilvánított
geográfiaiak nem lesznek meg. A köz-
gazdasági

gargaraai bírósaig múltja, amely a subieco-
kó jogok lassu ábrédesével veszi kezdését
s azok érveire jótásvat aláult meg, min-
ténkegessé, leginkább hivatal arra, hogy
megvalósítsa azt, amire minden ember vá-
gy éreke. A közgazdasági bírósaig szerve-
zete, kassái köre, amely mincsem lehnittel
mástra, mint a jogra, leginkább meg tudja
névelni azokat a kassavalmi érdeke-
ket amelyek az egyes nemcek közötti ri-
fai kérdésekből kifolyólag kábonkat elő-
hatnak. Nem tudom eléggé hangsúlyozni,
hogy a közgazdasági bírósaig ezen feladatát
hét szempontból kell, hogy irányítsa. Az egyik, hogy
ne vesztse szem elől az egyes személyes vi-
sszont, a másik pedig, hogy hiteltől esekből
a sajátos viszonyokból származó ellenke-
léket a jog nem tehesz hanem örök ora-
bályaikat megfelfedően egészesse össze. A
közgazdasági bírósaigoknak nincs évszá-
zavokra visszamenő irók múltja, amely

éther, vagy akkor a politikai irányzatok kété-
letnei, de igemű van egy közös redőkre vissza-
menő tradíciója, amely minden egyben hen-
ne volt van és lesz. És ez a vágy a célok nya-
gobb elérésének az egyes eredmények a va-
lgya.

Proudhon aron mondása: „Toujours des refor-
mes jamais des utopies” a közigazgatási bi-
rószák naki posztó” eszméje kell, hogy legyen.
A nagy utópia, melyek a népek között bol-
dogság, boldogság, nyugalomról, békéről beszélnek
nem valószínűsíthetők, ha mindenek in-
térmenyén, amelyek ezeket a csodanép utópi-
ákat életre hívják. Ha mindegy közigazga-
tási bírószák amely a külön börtön államok,
külön börtön népek között, erőszakos, sikkos
egy közös nevesőre, az emberiség nagy ne-
vezőjére hívja. Ez hiába van az elvont ja-
gi megítélésük, hiányzik a lét amely meg-
valósítja a létező államot a test rákérés-
léte her alatt maszva, a közigazgatási
bírószák, amely az a közös emberi vágy.

mindig megamart kell a kirgargalasi bi-
ro'sapmar ossze egyeletni az otok islemi
fejvernek a fajmar seprisegevel a fontos
mulo' allami / nemzeti / irdekeket. —

DEBRECENI EGYETEMI KÖNYVTÁR
1876. 195. gyűjtőkérdőív napló 4. 4